

[H. C. Toft.]

i kommissionsbetænkningen har jeg kort præciseret min stilling til det, det store flertal i kommissionen fandt det ville være rigtigt at ændre, ligesom jeg i denne udtalelse også har præciseret, at jeg mente, man burde gå videre i retning af større, frivillig bevægelighed inden for landbruget som helhed med hensyn til arealomlægning.

Her ved lovforslagets første behandling finder jeg det rigtigt lidt mere udtømmende at præcisere det konservative folkepartis synspunkter vedrørende jordlovgivningen og de af ministeren foreslåede ændringer i loven om landbrugsejendomme.

I visse kredse — det er også nævnt i dag — er kommissionens indstilling til lovgivningsmagten gjort op som noget epokegørende, ja, som noget nærmest historisk. Når man har kunnet henfalde til så kraftige udtryk, tror jeg ikke det kan begrundes med de realiteter, der indeholdes i lovforslaget, men måske nok med den tendens, der gives udtryk for, nemlig at der nu tales mere om sammenlægning og mindre om udstykning; men dog er det således, at flertallet for ganske kort tid siden lovgav — stadig væk lovgav — med udstykning for øje, hvor mærkeligt det end lyder.

I årene indtil 1957 støttede det konservative folkeparti den jordpolitik, der førtes med oprettelse af statshusmandsbrug, idet det var vort ønske at medvirke til en befolkningspolitik, der bidrog til at skabe mange selvstændige bedrifter og arbejdspladser, således at der kunne blive et godt grundlag for en familie at arbejde på, et godt og solidt grundlag også for vort samfund, samt en lykkelig tilværelse for den opvoksende slægt.

Den udvikling, der i 1957 allerede tydeligt var i gang med stærkt tiltagende vækst i vandringer fra land til by, den stærke tekniske udvikling, gjorde det muligt for den enkelte landmand at skabe en meget stor produktion, som også var nødvendig, hvis hans økonomi skulle komme nogenlunde i orden. Det gjorde det klart for det konservative folkeparti, at jordlovgivningen måtte ændres. Siden da har vi virket for, at vor jordlovgivning kunne komme mere i overensstemmelse med udviklingen, at det behov, de mindre landbrugere havde for ændringer i jordlovene, blev tilgodeset,

og at udstykningen blev bragt til standsning bortset fra enkelte specielle tilfælde.

Da vi dengang fremførte vore synspunkter, blev de afvist af alle partier her i folketinget. Siden har flere og flere nærmet sig vore synspunkter, men man har ikke rigtigt villet erkende udviklingen og drage konsekvenserne heraf ved at ændre landbrugsloven og statshusmandsloven og den dertil hørende udlånslov. Man bevilgede fra alle de øvrige partiers side stadig midler til oprettelse af nye statshusmandsbrug, men det blev dog muligt at gøre disse en kende større.

Når jeg ikke har kunnet følge landbokommissionens flertalsindstilling, er grunden den, at det skridt, som dette flertal tager, og som landbrugsministeren følger, er alt for lille. Det er kun småtrin, selv under hensyn til at indstillingen går ud på, at lovgivningen skal optages til revision i løbet af 5 år. Der burde bære åbnet adgang for en friere bevægelighed inden for landbruget som helhed med hensyn til arealomlægninger.

Her i folketinget stillede det konservative folkeparti under forårets landbrugsforhandlinger forslag om ophævelse af landbrugsforpligtelsen for de mindste landbrugsejendomme; den samme stilling har jeg taget i landbokommissionen, og det konservative folkepartis stilling i folketinget ligger i dag på samme linje. Vi ønsker at fritage alle mindre ejendomme på op til 5 ha af den bedste jord for landbrugsforpligtelsen, hvis ejerne af disse fremsætter ønske herom. Derved åbnes der en fri adgang til for ejendomsbesidderne at sælge og også muligvis få en højere pris, end de ellers ville kunne opnå i et marked, hvor der er få eller ingen købere til disse mindre brug.

Landbrugsministerens forslag åbner kun fri adgang til nedlægning af et sådant brug, hvis der er en anden nærliggende ejendom på ikke over 7 ha af den bedste jord, der ønsker at overtage den; hvis det ikke er tilfældet, sættes den mindre ejendom på 5 ha i en klemme, såfremt der ikke er en køber til den som selvstændig ejendom, og dette er jo ikke meget sandsynligt i vore dage. Derfor ønsker jeg den nævnte friere stilling for de små brug, så de derigennem får flere salgsmuligheder og derved mulighed for at opnå en større pris. Men samtidig